

REFERAT Sundhedsudvalget 2022-2025 d. 21-11-2023

Mødedato Tirsdag d. 21. november 2023 kl. 12:30

Mødested Udvalgsværelset, 3.s.28, Ørbækvej 100, indgang B, fløj 3

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
B-sag: Udmøntning af budget 2024 effektiviseringsstrategi 2024.....	4
B-sag: Udmøntning af budget 2024 administrativ besparelse i 2024 og frem.....	7
C-sag: Drøftelse af Psykiatrihandleplanen.....	10
C-sag: Opsamling på Sundhedsudvalgets strategiske dag.....	12
C-sag: Drøftelse af tværsektorielt samarbejde om nedbringelse af tvangsindlæggelser i Psykiatrien..	15
D-sag: Aktuelle sager.....	19

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-11-22

Resume

Godkendelse af dagsorden til Sundhedsudvalgets møde den 21. november 2023.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender dagsorden.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke på mødet.

Punkt 2: B-sag: Udmøntning af budget 2024 effektiviseringsstrategi 2024

00.30.00-000-7-23

Resume

På dette møde behandler Sundhedsudvalget både sag om udmøntning af administrative besparelser og effektiviseringsstrategi. Sagerne udmøntning har i store træk det samme afsæt, men behandlingen skal foretages særskilt og der gøres opmærksom på, at der ikke er overlap mellem sagerne, men sammenhæng.

Sundhedsudvalgets effektiviseringskrav for 2024 udgør 0,8 mio. kr. Udvalget skal med denne sag endeligt godkende effektiviseringsforslag for 2024.

Effekt

INDSTILLING

Sundhedsforvaltningen indstiller, at udvalget godkender forvaltningens effektiviseringsforslag.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke på mødet.

Sagsfremstilling

Effektiviseringsstrategien har til formål at skabe råderum og bidrage til udvikling i forvaltningernes virke. Effektiviseringskravet udgør 0,5% hvoraf 0,25% er rettet mod effektiviseringer og 0,25% er rettet mod mulige omprioriteringer.

De enkelte forvaltninger forbereder effektiviseringerne i året op til for at sikre fuld udmøntning af forslagene. I Sundhedsforvaltningen har denne proces været forsinket og der udestår derved den forberedende fase, derfor vil denne sag kun rette sig mod effektiviseringer for 0,25% og ikke medtage mulige omprioriteringer.

I processen frem mod budget 2025 vil udvalget blive præsenteret for muligheden for intern omprioritering som en del af processen for effektiviseringsstrategi 2025.

Sundhedsudvalgets effektiviseringskrav for 2024 udgør 0,8 mio. kr.

Effektiviseringsforslag

Forvaltningens forslag til indfrielse af effektiviseringskravet for budget 2024 er udmøntet ved fordelingsnøgle på forvaltningens driftsbudgetter. Nedenstående tabel viser fordelingen:

Driftsområde	Nøgle	Effektivisering 2024 0,25 pct. (1.000 kr.)
Tværgående	3%	27
Staben	6%	46
Det Nære Sundhedsvæsen	39%	310
Mad og Måltider	8%	65
Center for Tandpleje	19%	150
Center for Mental Trivsel og Sundhedsfremme	17%	133
Sundhedspuljer	8%	59
Hovedtotal	100%	792

Forvaltningen fremlægger effektiviseringsforslag til 2024 på samlet 0,8 mio. kr., hvilket indfrier effektiviseringskravet for 2024 på 0,8 mio. kr.

Udmøntningen realiseres i forvaltningen ved en række handleplaner for at sikre balance i budget 2024, herunder er der flere områder der benytter Hverdagseffektiviseringer. Det dækker over en betegnelse for effektiviseringskrav der har en marginal andel af det samlede budget og udmøntes ved små og mindre handlinger inden for det enkelte ledelsesrum. Det kan f.eks. være mindre kompetenceudvikling, karransperiode ved ansættelse mm. Generelt for hverdagseffektiviseringer har det en størrelse og effekt der forventes håndteret ved økonomisk ansvarlighed hos den enkelte leder. De konkrete initiativer for effektiviseringen er:

Staben

Staben arbejder løbende med hverdagseffektivisering.

Det Nære Sundhedsvæsen

På genoptræningsområdet iværksættes en budgettilpasning med afsæt i et strukturelt mindreforbrug der begrundes i, at antallet af specialiserede genoptræningsplaner igennem årene har været gradvist faldende. Når en borger bliver henvist til genoptræning på specialiseret niveau efter udskrivning fra sygehuset, har bopælskommunen myndigheds- og finansieringsansvaret for opgaven. Antallet af henvisninger fra sygehusene til genoptræning på det specialiserede niveau er ikke styrbart eller forudsigelige, men det vurderes, at budgettet fortsat er dækkende for opgaven. Sammenlagt med organisationstilpasning og reduktion i leders-årsværk forventes der en besparelse på ca. 500.000 kr. hvoraf besparelsen fordeles mellem denne sag og administrationsbesparelsen.

Mad og Måltider

Byens Køkken reducerer udgifter til emballage reduceres ved valg af alternativer til papirsposer, og udgifter til formidling og kommunikation reduceres. Ligeledes reducerer Mad og Måltidsfagligt team budget til uddannelse.

Center for Tandpleje

Reducerer forbruget af de daglige forbrugsvarer, og forlænger levetiden/udskiftningsraten for indkøbte udstyrsposter.

Center for Mental Trivsel og Sundhedsfremme

Arbejder løbende med hverdagseffektivisering.

Sundhedspuljer

Reduceret pl-regulering af næste års budget.

Effektiviseringens konsekvenser

Det er forvaltningens vurdering, at ovenstående effektiviseringer ikke vil påvirke serviceniveauet generelt overfor forvaltningens fagområder og at det er realistisk at håndtere effektiviseringerne indenfor et balanceret budget 2024

Omprioritering af det halve effektiviseringskrav

I effektiviseringsstrategien er 0,25% rettet mod det enkelte udvalgs mulighed for at beholde til egne prioriteringer eller alternativt undlade - helt eller delvist - at effektivisere. Udvalget kan således vælge at omprioritere effektiviseringer. Som tidligere nævnt kræver dette en forberedende fase, og denne er ikke foretaget i Sundhedsudvalget og derfor vil der ikke være en omprioriteringsmulighed for Sundhedsudvalget i budget 2024.

Fremtidige effektiviseringer

Økonomiudvalget vedtog med rammeudmeldingen for 2024, at Odense Kommune fortsat skal arbejde med effektiviseringer i budgetårene 2025-2027. Effektiviseringskravet udgør fortsat 0,5 % af den samlede serviceramme svarende til ca. 1,5 mio. kr. årligt under Sundhedsudvalget.

Økonomiudvalget forbeholder sig dog retten til at hæve det årlige effektiviseringskrav fra 0,5 % til 0,75 % af udvalgenes samlede serviceramme fra budget 2026, men har endnu ikke truffet endelig afgørelse herom.

Sundhedsforvaltningen igangsætter den forberedende proces for effektiviseringsstrategi 2025, hvor udvalget vil blive involveret i løbet af 2024.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 3: B-sag: Udmøntning af budget 2024 administrativ besparelse i 2024 og frem

00.30.00-Ø00-7-23

Resume

På dette møde behandler Sundhedsudvalget både sag om udmøntning af administrative besparelser og effektiviseringsstrategi. Sagerne udmøntning har i store træk det samme afsæt, men behandlingen skal foretages særskilt og der gøres opmærksom på, at der ikke er overlap mellem sagerne, men sammenhæng.

Regeringen har i regeringsgrundlaget tilkendegivet, at udgifterne til administrative opgaver i kommuner og regioner skal nedbringes med 1 mia. kr. i 2024 og frem for at finansiere en ekstraordinær ramme til løn og arbejdsvilkår i den offentlige velfærd. Der indgår derfor en administrationsbesparelse i Økonomiaftalen med kommunerne for 2024 på 700 mio. kr., som reducerer statstilskuddet, hvoraf Odenses andel udgør 24,7 mio. kr. Sundhedsudvalgets andel udgør 0,7 mio. kr.

I denne sag skal Sundhedsudvalget godkende forvaltningens forslag til udmøntning af den administrative besparelse.

Effekt

INDSTILLING

Sundhedsforvaltningen indstiller, at udvalget godkender forvaltningens forslag om udmøntning af administrative besparelser i 2024 og frem.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke på mødet.

Sagsfremstilling

I denne sag godkender Sundhedsudvalget, hvordan den administrative besparelse på 0,7 mio. kr. for 2024 og frem skal udmøntes i forvaltningen.

For at understøtte kommunernes arbejde med at reducere udgifterne til administrative opgaver, udvikle velfærdsområderne indenfor de økonomiske rammer og styrke det lokalpolitiske råderum vil regeringen og Kommunernes Landsforening etablere et flerårigt samarbejdsprogram.

Det består af tre spor:

1. Enklere rammer for opgaveløsningen,
2. Begrænset opfølgning og kontrol af opgaveløsningen,
3. Strukturelle tiltag.

Nedenstående figur viser, hvad de enkelte spor dækker over.

Programmet skal tilvejebringe konkrete og ambitiøse løsningsforslag på de udfordringer, der opleves i kommunerne og bidrage til at understøtte kommunernes lokale indsatser og prioriteringer. Samarbejdsprogrammet er dog på et indledende stadie, hvor der endnu ikke er fremlagt konkrete tiltag, som kan omsættes til administrative lettelser for kommunerne og dermed anvendes i denne udmøntning. Det er derfor op til de enkelte udvalg at beslutte, hvordan besparelsen udmøntes.

Fordelingen af administrationsbesparelsen på 24,7 mio. kr. i Odense Kommune fremgår af kommunens budget for 2024, som byrådet vedtog den 4. oktober 2023. Sundhedsudvalgets andel udgør 0,7 mio. kr.

Forvaltningen anbefaler, at udmøntningen af de administrative besparelser fordeles på Sundhedsforvaltningens budgetområder, der vedrører administrative udgifter. Nedenstående tabel viser fordelingsnøglen for de enkelte budgetområder og den respektive besparelse.

Driftsområde	Nøglefordeling	Administrationsbesparelse
Mad og Måltider	25%	181
Staben	20%	146
Tandplejen	16%	114
Det Nære Sundhedsvæsen	27%	195
Mental Trivsel og Sundhedsfremme	12%	85
I alt	100%	720

Udmøntningen realiseres i forvaltningen ved følgende handlinger:

Mad og Måltider

Mad og Måltidsfagligt team reducerer budgettet til uddannelse og løn, samt Cafeerne reducerer budget til nyindkøb af service.

Staben

Reduktion af budget ved ny procedure for bestilling af kontorartikler, inventar og mødeforplejning.

Center for Tandplejen

Loft over frie ydelser i fritvalgsordningen - Alle patienter har muligheden for at få lavet behandlinger ved private tandlæger i stedet for kommunale – der er frit valg. Er man under 16 år, er der en egenbetaling på 35%, resten dækkes af det offentlige (dvs. den kommunale tandpleje). Hver enkelt sag vil vurderes og afsøges billigere behandling og derved et mindre tilskud.

Det Nære Sundhedsvæsen

På genoptræningsområdet iværksættes en budgettilpasning med afsæt i et strukturelt mindreforbrug der begrundes i, at antallet af specialiserede genoptræningsplaner igennem årene har været gradvist faldende. Når en borger bliver henvist til genoptræning på specialiseret niveau efter udskrivning fra sygehuset, har bopælskommunen myndigheds- og finansieringsansvaret for opgaven. Antallet af henvisninger fra sygehusene til genoptræning på det specialiserede niveau er ikke styrbart eller forudsigelige, men det vurderes, at budgettet fortsat er dækkende for opgaven. Sammenlagt med organisationstilpasning og reduktion i leders-årsværk forventes der en besparelse på ca. 500.000 kr. hvoraf besparelsen fordeles mellem denne sag og effektiviseringsstrategien for 2024.

Mental Trivsel og Sundhedsfremme

Udmønter besparelsen ved løbende hverdageffektiviseringer på det administrative område

Med disse tiltag forventer Sundhedsforvaltningen en besparelse på 721.000kr. fordelt på hele forvaltningsområdet.

Besparelsens konsekvenser

Det er forvaltningens vurdering, at ovenstående budgetreduktion ikke vil påvirke serviceniveauet generelt overfor forvaltningens fagområder, og at det er realistisk at håndtere besparelserne indenfor et balanceret budget 2024.

Økonomi

I denne sag drøfter Sundhedsudvalget forvaltningens forslag til finansiering for 0,7 mio. kr. for 2024 og frem svarende til udvalgets andel af den administrative besparelse i Odense Kommune.

Punkt 4: C-sag: Drøftelse af Psykiatrihandleplanen

29.00.00-A00-11-23

Resume

Denne sag handler om Odense Kommunes kommende psykiatrihandleplan.

Odense Byråd bestilte ifm budget 2023 en psykiatrihandleplan, som skal løfte psykiatrien i Odense.

I denne sag bliver Sundhedsudvalget præsenteret for et udkast til den kommende psykiatrihandleplan.

Sagen behandles også i Beskæftigelses- og Socialudvalget, By- og Kulturudvalget, Børn- og Ungeudvalget og Ældre- og Handicapudvalget d. 21. og 22. november 2023.

INDSTILLING

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter vedhæftede udkast til den kommende psykiatrihandleplan.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke på mødet.

Sagsfremstilling

Odense Byråd bestilte med budget 2023 igangsættelsen af udarbejdelse af en psykiatrihandleplan. Ambitionen med en psykiatrihandleplan var at sætte retningen og styrke Odense Kommunes arbejde på psykiatriområdet i årene fremover.

Handleplanen er udarbejdet af Sundhedsforvaltningen i tæt samarbejde med Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen. Ud over dette er materiale fra Psykiatrirådet inddraget i arbejdet.

Psykiatrihandleplanen er blevet til i tæt samspil med 2030-handleplanen for børn og unges mentale trivsel.

Psykiatrihandleplanen er opbygget omkring fire temaer, som indeholder konkrete indsatser, samarbejder og tilbud som bidrager til at løfte psykiatrien i Odense.

De fire temaer er:

1. Vi skal støtte borgeren i deres hverdag og trivsel
2. Vi skal fortsætte arbejdet med forebyggelse og tidlig opsporing inden for psykiatri
3. Vi skal fremme synlighed af tilbud til borgere med mental mistrivsel
4. Vi skal øge det tværsektorielle samarbejde inden for psykiatri

Psykiatrihandleplanen skal planmæssig behandles i byrådet d. 28. februar 2024.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kasse.

Bilag

Psykiatrihandleplanen

Handicaprådets høringssvar på udvalgets drøftelse af Psykiatrihandleplan

Punkt 5: C-sag: Opsamling på Sundhedsudvalgets strategiske dag

29.00.00-A00-14-23

Resume

Sundhedsudvalget afviklede strategisk dag d. 25. oktober 2023.

Formålet med dagen var at give udvalget mulighed for at sætte en fælles strategisk og politisk retning med fokus på egne driftsopgaver, udvalgets tværgående og koordinerende ansvar for sundhedsopgaven i kommunen og endeligt ansvaret i forhold til det tværsektorielle samarbejde i regi af særligt Sundhedsklynge Fyn og samarbejdet med Region Syddanmark.

Sundhedsudvalget ønskede at bidrage ind i arbejdet med Sundhedsforvaltningens kerneopgave. De ønskede en ny Sundhedspolitik og at genbesætte udvalgets effektmål. I forbindelse heraf udarbejdelse af en Mad- & Måltidsstrategi og kronikerstrategi. Temaerne i den opdaterede sundhedspolitik vil tage afsæt i de politiske bidrag fra dagen. Yderligere ønskes en samarbejdsstrategi for samarbejdet på tværs af forvaltningerne i Odense Kommune.

INDSTILLING

Sundhedsforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter opsamling på strategidagen.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Cecilie Crawley deltog ikke på mødet.

Sagsfremstilling

Sundhedsudvalget bestilte i foråret 2023 afholdelsen af en strategisk dag. Dagen blev afviklet d. 25. oktober 2023 med formålet at sætte en strategisk fælles strategisk og politisk retning. Afsættet for strategidagen var bl.a. udvalgets fastlagte effektmål og konkrete input fra Sundhedsforvaltningens driftsområder.

Dagen var struktureret omkring fire fokusområder:

- Fokus 1: Sundhedsdrift – egne borgere i Sundhedsforvaltningen.
- Fokus 2: Sundhedssamarbejde – borgere i andre forvaltninger
- Fokus 3: Sundhedspolitik – borgere i Odense Kommune
- Fokus 4: Sundhedsklynge – borgere og patienter på tværs af kommuner.

Fokus 1

På baggrund af driftsområderne som ligger under Sundhedsudvalget, gav dagen anledning til en drøftelse af de største udfordringer og visioner for sundhedsområdet. Drøftelserne gav anledning til videre politisk drøftelse af visionen for sundhed i Odense og en diskussion af eksisterende tilbud og indsatser i Sundhedsforvaltningen.

Å

Fokus 2

Sundhedssamarbejdet på tværs af forvaltningerne i Odense Kommune ønskes styrket både politisk og administrativt. Drøftelsen gav anledning til ønske om at fremme samarbejdet med andre forvaltninger også i

lyset af Sundhedsforvaltningen vÃrende en koordinerende forvaltning. Der skal i forvaltningen arbejdes videre med at udvikle dette.

Â

Fokus 3

SundhedsomrÃdet har udviklet sig meget bÃde nationalt og med etableringen af Sundhedsforvaltningen siden 2019 hvor Sundhedspolitikken senest blev revideret. Den nuvÃrende sundhedspolitik indeholder seks temaer:

Â

1.Â Â Â Arbejdsstyrken skal vÃre sundere

2.Â Â Â Den mentale sundhed skal styrkes

3.Â Â Â StÃrre lighed i sundhed

4.Â Â Â En styrket indsats for borgere med kronisk sygdom

5.Â Â Â Byens rum skal fremme det sunde valg

6.Â Â Â Det nemme valg er det sunde valg

Â

Det skal sikres at Sundhedspolitikken rummer de temaer der er aktuelle pÃ sundhedsomrÃdet i dag. Sundhedspolitikken er en tvÃrgÃende politik vedtaget af byrÃdet. En revidering Ãnskes at skal ske i tÃt samarbejde med de Ãvrige politiske udvalg i Odense Kommune.

Â

Med afsÃt i drÃftelserne bestilte Sundhedsudvalget at forvaltningen skal prÃsentere en tids- og procesplan for arbejdet med en ny sundhedspolitik samt en samarbejdsaftale pÃ tvÃrs af udvalgene der kan drÃftes i byrÃd samt eventuelt kvartalsmÃde. Sundhedspolitikken vil vÃre drivende for Sundhedsudvalgets fremadrettede arbejde med strategier og handleplaner som fx en kommende kronikerstrategi og Mad & MÃltidsstrategi som vil fÃ Sundhedspolitikken som ophÃng.

Â

Fokus 4

PÃ baggrund af oplÃg pÃ dagen, drÃftede udvalget Sundhedsudvalgets adgang til Sundhedsklynge Fyn og generelle udfordringer i arbejdet med sundhedsklyngen. Forventningerne til Odenses bidrag ind i sundhedsklyngen er hÃje.

Â

Sundhedsudvalgets bestillinger til Sundhedsforvaltningen

Sundhedsforvaltningen mangler en kerneopgave. Kerneopgaven er den overordnede opgave, en given organisatorisk enhed har for at skabe vÃrdi for borgerne. Arbejdet med at udvikle en kerneopgave er igangsat i forbindelse med servicetjek af Sundhedsforvaltningen. Sundhedsudvalget Ãnskede at bidrage ind i arbejdet med hvad Sundhedsforvaltningens kerneopgave skal vÃre. Dette skete pÃ udvalgsmÃdet d. 7. november 2023.

Â

Sundhedsudvalget ønsker at revidere den nuværende Sundhedspolitik til at rumme de aktuelle udfordringer på sundhedsområdet både somatisk og psykiatrisk. Temaerne i den opdaterede sundhedspolitik vil tage afsæt i de politiske bidrag fra dagen. Desuden ønskes en samarbejdsaftale på tværs af udvalg. Sundhedsforvaltningen vil inden årets udgang forelægge Sundhedsudvalget en tids- og procesplan for arbejdet.

Å

Sundhedsudvalgets effektmål blev vedtaget d. 2. maj 2023. Effektmålene er:

Å

- En ung generation fri af nikotinprodukter
- Mere lighed i sundhed
- Flere børn og unge trives

Å

På baggrund af drøftelserne igennem Sundhedsudvalgets strategiske dag, ønskede Sundhedsudvalget at genbesøge effektmålene når Sundhedspolitikken er revideret. Dette for at sikre at der er sammenhæng mellem kerneopgave, sundhedspolitik og effektmål. I forlængelse heraf udarbejdelse af en Mad- & Måltidsstrategi og kronikerstrategi.

Økonomi

Sagens karakter gør, at den ikke har økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Program Sundhedsudvalgets Strategiske Dag

Punkt 6: C-sag: Drøftelse af tværsektorielt samarbejde om nedbringelse af tvangsindlæggelser i Psykiatrien

29.09.00-P20-3-23

Resume

Denne sag er en opfølgning på et initiativretsforslag fra byrådsgruppe A og B fra den 28. marts 2023 og den 2. maj 2023, hvori forslagsstillere ønsker, at Odense Kommune forsøger at styrke det tværsektorielle samarbejde med Psykiatrien i Region Syddanmark for at nedbringe og forebygge tvangsindlæggelser til psykiatrisk behandling.

Sagen er igangsat af Sundhedsudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget samt Ældre- og Handicapudvalget. Sundheds-, Beskæftigelses- og Social- og Ældre- og Handicapforvaltningen har i fællesskab udarbejdet denne sagsfremstilling og indhentet viden og information om målgruppen for tvangsindlæggelser og erfaringer med tværsektorielle teams på psykiatriområdet.

I sagen oplyser forvaltningerne udvalgene om supplerende tiltag for hvordan, Odense Kommune kan styrke samarbejdet med Psykiatrien i Region Syddanmark for blandt andet at nedbringe antallet af tvangsindlæggelser. Tiltagene er udarbejdet på baggrund af drøftelser med Psykiatrien.

Udvalgene skal drøfte forvaltningernes forslag til tiltag, som kan styrke det tværsektorielle samarbejde i forhold til nedbringelse af tvang i psykiatrien. Tiltagene fokuserer på voksne borgere 18+ i Odense og indebærer:

- En indsats til borgere, som udskrives efter indlæggelse
- En indsats til borgere på botilbud med høj frekvens af tvangsindlæggelser
- En aftale om færre indgange til Odense Kommune

Sagen behandles i Sundhedsudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre- og Handicapudvalget den 21. november 2023.

INDSTILLING

Sundhedsforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter forvaltningernes tre forslag til tiltag, der kan styrke samarbejdet i forhold til nedbringelse af tvang i psykiatrien.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke på mødet.

Sagsfremstilling

Odense Kommunes samarbejde med Psykiatrien i Region Syddanmark

Odense Kommune har gode erfaringer med det tværsektorielle samarbejde med Psykiatrien, og har en række forskellige lokale og regionale samarbejdsaftaler med Psykiatrien i Region Syddanmark. Forvaltningerne er også repræsenterede i flere tværfaglige samarbejdsfora.

Forvaltningerne har på baggrund af initiativretsforlaget fra byrådsgruppe A og B fra den 28. marts 2023 og den 2. maj 2023 drøftet det nuværende samarbejde samt muligheder for et styrket tværsektorielt samarbejde, som kan være relevante i samarbejdet omkring forebyggelse af tvangsindlæggelser, med administrerende direktør for psykiatrien i Region Syddanmark og chefoverlæge ved voksenpsykiatrien i Odense.

Målgruppen for et styrket tværsektorielt samarbejde

Forvaltningerne har sammen med Psykiatrien i Region Syddanmark besluttet at anbefale, at målgruppen for et styrket tværsektorielt samarbejde i forhold til tvang ikke skal begrænse sig til borgere, der allerede har oplevet en tvangsindlæggelse.

Dette fordi data fra Region Syddanmark viser, at antallet af tvangsindlæggelser er stigende i Odense. Dertil viser data, at det ikke kun er borgere med 'tunge' psykiatriske diagnoser, som bliver tvangsindlagt. På denne baggrund er målgruppen for det styrkede samarbejde udvidet til at omfatte alle borgere, som kan være i risiko for en tvangsindlæggelse - og som derved kan have gavn af en koordineret, opsøgende og/eller socialpsykiatrisk indsats.

Tvangsindlæggelser ved Psykiatrisk Afdeling Odense

Figur 1 nedenfor viser antallet af tvangsindlæggelser samt antallet af unikke borgere, der blev tvangsindlagt i perioden 2019-2022 ved Psykiatrisk Afdeling Odense, Voksenafdelingen 2019-2022. Antallet af unikke borgere, der bliver tvangsindlagt, har været nogenlunde stabilt de seneste fire år med i gennemsnit 200 unikke borgere hvert år. Dog ses en stigning fra 2021 til 2022. Data vedrørende tvangsindlæggelser uddybes i bilag 1.

Figuren er webtilgængelig i bilag 1: "Data fra Region Syddanmark"

Karakteristika

Data fra Psykiatrien i Region Syddanmark viser også, at det over de sidste fire år særligt er personer, som lider af skizofreni og psykoser, samt sygdom i kroppen eller skader af hjernen, som bliver tvangsindlagt. Borgere med angst, stress eller udiagnosticerede lidelser udgør også en væsentlig andel.

Den tilgængelige data viser ikke en tydelig sammenhæng mellem tvangsindlæggelser og alder og køn – om end der er en lettere overrepræsentation af mænd i antallet af tvangsindlæggelser.

Borgernes tilknytning til forvaltningerne i Odense Kommune

Ud fra den data, der er tilgængelig for forvaltningerne, er det ikke muligt at se, hvor mange af de tvangsindlagte borgere, der har en sag i en eller flere af forvaltningerne.

Region Syddanmark kan ud fra sin data på tvangsindlæggelser se, om borgeren er tilknyttet udvalgte af Odense Kommunes tilbud både på overordnet og individuelt niveau. Men det er data, der er personhenførbare, og Region Syddanmark må derfor ikke dele den data med Odense Kommune.

Dog viser data, at der er mulighed for at styrke samarbejdet omkring disse borgere. Dette forudsætter samtykke fra borgeren herom, men lovgivningsmæssigt kan Psykiatrien anvende koordinationsplanen til at fremme samarbejdet mellem region og kommune omkring konkrete borgere.

Tiltag for styrket samarbejde for at nedbringe tvangsindlæggelser

Psykiatrien i Region Syddanmark og Voksenpsykiatrien Odense er enige om, at det eksisterende velfungerende samarbejde udgør et solidt fundament for at øge omfanget af samarbejdet med fokus på nedbringelse af tvangsindlæggelser. Det gælder både i forhold til de fælles mødefora, som bilateralt mellem tilbud og voksenpsykiatrien, og i forhold til det generelle samarbejde med fokus på konkrete borgere.

For at complimentere og understøtte det nuværende samarbejde ønsker forvaltningerne og Psykiatrien at udvide med følgende indsats for at nedbringe tvangsindlæggelser:

Styrkelse af udskrivelser for at forebygge tvangsindlæggelser

Denne indsats betyder i praksis, at samarbejdet om udskrivelsesaftaler og koordinationsplaner udvides med etablering af mulighed for netværksmøde og ad hoc teams omkring den enkelte borger i forbindelse med udskrivelse.

Der tages i første omgang afsæt i borgere, som har været tvangsindlagt, men på sigt kan indsatsen udvides til at omfatte alle borgere med udskrivningsaftaler eller koordinationsplaner. Netværksmødet kan ske efter aftalt metode. Den endelige model for netværksmødet og valg af metode afklares af parterne.

Med denne indsats styrker forvaltningerne og Psykiatrien samarbejdet omkring borgeren med henblik på at reducere årsager til tvangsindlæggelser.

En indsats til borgere på botilbud med høj frekvens af tvangsindlæggelser

Denne indsats betyder i praksis, at der etableres en forsøgsordning med borgere, der har bopæl i et af Odense Kommunes tilbud, og som har fire eller flere tvangsindlæggelser indenfor det seneste år. Niveauet for antal tvangsindlæggelser beror på anbefaling fra Psykiatrien. På samme vis som i forrige indsats etableres et team omkring den enkelte borger med udbredelse af de tilgange, som begge parter i dag anvender, med fokus på stærkere koordinering. Den seneste opgørelse viser, at det vedrører et begrænset antal borgere.

Med denne indsats øges fokus på indsatser omkring borgere med mange tvangsindlæggelser, for at nedbringe antallet af tvangsindlæggelser for denne målgruppe. Der indledes med borgere med fire eller flere tvangsindlæggelser pr. år. Senere kan der arbejdes med borgere med tre tvangsindlæggelser pr. år og så fremdeles.

En aftale om færre indgange til Odense Kommune

Det betyder i praksis en forsøgsordning med færre kontaktpunkter for regionen til Odense Kommune med afsæt i de erfaringer, regionen har omkring forløbskoordinatorer. Der sikres viden i psykiatrien om indgangene til Odense Kommune med navn og kontaktoplysninger.

Med denne indsats smidiggøres samarbejdet mellem parterne til fordel for borgere, der vil opleve styrket samarbejde og koordination.

For alle tre indsatser gælder, at de forventeligt kan løftes inden for den eksisterende ramme.

Fremadrettet

Erfaringerne fra tiltagene om et styrket samarbejde, som beskrevet ovenfor, kan inkluderes i den politiske proces om den kommende psykiatrihandleplan. Psykiatrihandleplanen bliver udarbejdet i samarbejde med relevante fagudvalg i Odense Kommune og regionen. Derved understøtter tiltagene et tæt og fagligt funderet samarbejde omkring fokus på psykiatrien til gavn for borgerne.

Forvaltningernes forslag til tiltag, der kan styrke samarbejdet i forhold til nedbringelse af tvang i psykiatrien, har været i høring hos Handicaprådet og hos Udsatterådet. Høringsvarene er vedlagt som bilag.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning. Såfremt det intensiverede samarbejde på sigt afstedkommer nye konkrete aktiviteter, bliver udvalgene orienteret herom, herunder eventuelle økonomiske konsekvenser.

Bilag

Bilag 1 Data fra Region Syddanmark _ tvangsindlæggelser 2019 - 2022

Bilag 2 webtilgængeligt høringssvar fra Handicaprådet

Bilag 3 webtilgængeligt høringssvar fra Udsatterådet

Punkt 7: D-sag: Aktuelle sager

85.02.02-G01-11-22

Resume

- Status på implementeringen af Masterprogrammet.
- Møde i Sundhedsudvalget den 19. december.
- KL's Sundhedskonference 2024 den 27. februar.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Cæcilie Crawley deltog ikke på mødet.